

SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

***Detālplānojuma zemes gabaliem "Rukši",
"Vepri", "Troļļi" un "Vikingi" grozījumu
Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekts***

1. redakcija

Rīga, 2021. gada septembris

Saīsinājumi

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ANO EEK	Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija
CO ₂	oglekļa dioksīds
dB	decibels
ES	Eiropas Savienība
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
LVĢMC	Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
SIVN	Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SEG	Siltumnīcefekta gāzes
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
DDPS OZOLS	dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols"

SATURS

IEVADS	4
1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	5
1.1. Detālpilānojuma grozījumu mērķi un kopsavilkums	5
1.2. Detālpilānojuma grozījumu saistība ar starptautiskajiem vides aizsardzības dokumentiem, ES un nacionālajiem plānošanas dokumentiem un vides aizsardzības mērķiem	6
1.2.1. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem	6
1.2.2. Starptautiskie un ES vides aizsardzības dokumenti	6
1.2.3. Nacionālie un reģionālie vides aizsardzības dokumenti un mērķi	8
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	13
2.1. Vispārējā pieeja un metodes	13
2.2. Konsultācijas un sabiedrības iesaiste	16
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	16
3.1. Gaisa kvalitāte	16
3.2. Troksnis	17
3.3. Bioloģiskā daudzveidība	17
3.4. Rūpniecisko avāriju riski	17
3.5. Augsnes un grunts piesārņojums	17
3.6. Ūdens kvalitāte.....	17
4. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	18
4.1. Gaisa kvalitāte	18
4.2. Troksnis	18
4.3. Bioloģiskā daudzveidība	19
4.4. Rūpniecisko avāriju riski	19
4.5. Augsnes un grunts piesārņojums	19
4.6. Ūdens kvalitāte.....	19
5. Risinājumi ietekmju novēršanai un samazināšanai	20
6. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums un SIVN izstrādes būtiskākās problēmas.....	21
6.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums	21
6.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas	21
7. Iespējamie kompensējošie pasākumi	21
8. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes.....	21
9. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai	21
10. Kopsavilkums	22

IEVADS

"Detālpārskata zemes gabaliem "Rukši", "Vepri", "Troļļi" un "Vikingi" (turpmāk – Detālpārskats) grozījumi ir sagatavoti atbilstoši Ogres novada pašvaldības domes 2020. gada 19. marta lēmumam „Par detālpārskata "Detālpārskats zemes gabaliem "Rukši", "Vepri", "Troļļi" un "Vikingi" grozījumu izstrādes uzsākšanu" (protokols Nr. 5, 4.§). Detālpārskata grozījumu izstrādes mērķis ir pamatot esošā cūku nobarošanas kompleksa pārbūvi, palielinot cūku vietu skaitu. Detālpārskata grozījumu izstrādes ierosinātājs ir SIA "LB Energy" un grozījumu izstrādātājs ir SIA "POP-UP HOUSE".

Vides pārraudzības valsts birojs lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) procedūras piemērošanu Detālpārskata grozījumiem pieņēma 2020. gada 26. jūnijā (Lēmums Nr. 4-02/38).

Lai novērtētu Detālpārskata grozījumu iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – SIVN), kura ietvaros tiek sagatavots Vides pārskats. SIVN izstrāde uzsākta 2021. gada jūlijā, un Vides pārskata projektu sagatavoja vides konsultāciju uzņēmums SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

Vispārējo pieeju Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādē nosaka SIVN procedūru reglamentējošie normatīvie akti – likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.07.2021.). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK "Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu".

Vides pārskata projekts sastāv no 9 nodaļām, un tā izstrādē tika iesaistīti dažādu nozaru eksperti.

Ņemot vērā, ka paralēli SIVN procesam Detālpārskata teritorijā plānotajai paredzētajai darbībai tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN), aspektos, kur detalizēts izvērtējums par ietekmēm uz vidi tika veikts IVN procesā, Vides pārskatā tiek sniegtas atsauces uz attiecīgās paredzētās darbības IVN ziņojuma nodaļām (turpmāk – IVN Ziņojums). IVN ziņojuma redakcija pieejama Vides pārskata 1. pielikumā.

Vides pārskata projekts tiks papildināts pēc sabiedriskās apspriešanas.

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1. Detālplānojuma grozījumu mērķi un kopsavilkums

Atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. pantam, Detālplānojumā atbilstoši mēroga noteiktībai detalizē un konkrētīzē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Detālplānojuma izstrādes nepieciešamību un tā detalizācijas pakāpi, ņemot vērā izstrādes pamatojumu, nosaka vietējā pašvaldība darba uzdevumā. Detālplānojuma izstrādi noteiktā apjomā var apvienot ar būvprojektēšanu, nodrošinot publisko apspriešanu atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar Ogres novada pašvaldības domes 2009.gada 17.septembra lēmumu (protokols Nr.5, 3.§) ar saistošajiem noteikumiem Nr.17/2009 "Detālplānojums nekustamajiem īpašumiem "Rukši", kad. Nr. 7460-002-0119, "Vepri", kad. Nr. 7460-002-0118, "Troļļi", kad. Nr. 7460-002-005 un "Vikingi", kad. Nr. 7460-02-0002, Lauberes pagastā, Ogres novadā" tika apstiprināts detālplānojums "Detālplānojums zemes gabaliem "Rukši", "Vepri", "Troļļi" un "Vikingi"" nekustamajiem īpašumiem "Rukši" (kadastra numurs 7460 002 0119), "Vepri" (kadastra numurs 7460 002 0118), "Troļļi" (kadastra numurs 7460 002 0005) un "Vikingi" (kadastra numurs 7460 002 0002), Lauberes pag., Ogres nov. Atbilstoši SN 17/2009 risinājumiem minēto nekustamo īpašumu sastāvā esošās zemes vienības tika apvienotas, izveidojot zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 74600020119, kas ietilpst nekustamā īpašuma "Rukši" (kadastra numurs 7460 002 0119) sastāvā.

Detālplānojuma grozījumi tiek izstrādāti ar mērķi pamatot esošā SIA "BALTIC PORK" cūku nobarošanas kompleksa pārbūvi, t.i., palielināt maksimālo apbūves intensitāti, atbilstoši SN16/2012 TIAN – no 20 % uz 150%, minimālā brīvā teritorija samazināta no 50% uz 10%.

Detālplānojuma grozījumi ir sagatavoti atbilstoši Ogres novada pašvaldības domes 2020. gada 19. marta lēmuma „Par detālplānojuma "Detālplānojums zemes gabaliem "Rukši", "Vepri", "Troļļi" un "Vikingi"" grozījumu izstrādes uzsākšanu" (protokols Nr. 5, 4.§) pielikumā Nr. 1 iekļautajam darba uzdevumam, ar kuru noteikti šādi grozījumu izstrādes ietvaros veicamie uzdevumi:

- Izstrādāt detālplānojumu grozījumus atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām. Grafisko materiālu izstrādāt atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas informatīvās sistēmas prasībām.
- Pilnveidot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.
- Nodrošināt vizuāli pievilcīgas teritorijas izveidi un iekļaušanu ainavā, ierobežot piesārņojuma izplatīšanos ārpus ražotnes teritorijas, paredzot aizsargstādījumus un citus risinājumus.

- Atspoguļot apgrūtinājumus un zemes vienību izmantošanas ierobežojumus – esošās un projektētās inženierkomunikācijas un to aizsargjoslas, ceļa aizsargjoslas un būvlaides.
- Nepieciešamības gadījumā izstrādāt vides pārskatu.

Detālplānojuma grozījumi sastāv no 3 savstarpēji saistītām daļām: (1) Paskaidrojuma raksta, (2) Grafiskās daļas un (3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

1.2. Detālplānojuma grozījumu saistība ar starptautiskajiem vides aizsardzības dokumentiem, ES un nacionālajiem plānošanas dokumentiem un vides aizsardzības mērķiem

Pirms ietekmju izvērtēšanas ir nepieciešams noteikt, kādi ir potenciāli aktuālākie ar vidi saistītie jautājumi, kas var rasties konkrēta plānošanas dokumenta ieviešanas procesā. Līdz ar to ir būtiski laicīgi identificēt Detālplānojuma grozījumu saistību ar spēkā esošajiem starptautiskajiem vides aizsardzības un ES un valsts plānošanas dokumentiem, kas var palīdzēt noteikt SIVN izvērtēšanas ietvaru, jo atspoguļo aktuālākos vides mērķus.

Zemāk uzskaitīto dokumentu mērķis ir atspoguļot galvenos aspektus, kas ir svarīgi Detālplānojuma grozījumu SIVN kontekstā, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērogu, kā arī palīdzēt noteikt galvenās vides prioritātes un mērķus, kas ir būtiski turpmākā Detālplānojuma grozījumu izvērtēšanas procesā.

1.2.1. Saistība ar citiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem

Detālplānojuma grozījumi izstrādāti saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem:

- Teritorijas attīstības plānošanas likums (spēkā ar 01.12.2011.);
- Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr. 628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” (spēkā ar 01.05.2015.);
- Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumi Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (spēkā ar 22.05.2013.);
- Ogres novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam (apstiprināts 21.06.2012.);
- Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2037. gadam (apstiprināta 29.08.2013.);
- Ogres novada attīstības programma 2014. – 2020. gadam (apstiprināta 22.01.2015.);
- Ogres novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns (apstiprināts 20.02.2020.);
- Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030;
- Vidzemes Plānošanas reģiona Attīstības programma 2015. – 2020. gadam.

1.2.2. Starptautiskie un ES vides aizsardzības dokumenti

- ANO EEK konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija)

Orhūsas konvencija ir pieņemta 1998. gadā ar mērķi aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība

lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Lai nodrošinātu konvencijas mērķa īstenošanu, Latvijā sabiedrības līdzdalība ir iekļauta Satversmē, kuras 115. pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī virknē normatīvo aktu, kuru starpā ir arī Ministru kabineta 02.12.2014. noteikumi Nr.737 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” (pieņemti 02.12.2014.).

Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo Lietu Komitejai un Reģionu Komitejai: "EIROPAS ZAĻAIS KURSS"

Ar šo paziņojumu tiek nosprausts Eiropas zaļais kurss Eiropas Savienībai un tās iedzīvotājiem. Tā ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Tās mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šai pārejai jābūt taisnīgai un iekļaujošai.

Eiropas Zaļais kurss paredz Izstrādāt pilnīgi transformatīvu rīcībpolitiku kopumu:

- kāpināt 2030. un 2050. gadam nosprausto ES klimata mērķu vērienu;
- sagādāt tīru un drošu enerģiju par pieņemamu cenu;
- Stimulēt rūpniecību pāriet uz nepiesārņojošu aprites ekonomiku;
- būvēt un renovēt energoefektīvi un resursefektīvi;
- paātrināt pāreju uz ilgtspējīgu un viedu mobilitāti;
- "No lauka līdz galdam": izveidot taisnīgu, veselīgu un vidi saudzējošu pārtikas sistēmu;
- saglabāt un atjaunot ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību;
- tiekties uz nulles piesārņojumu ar mērķi panākt no toksikantiem brīvu vidi;

kā arī paredz ilgtspēju integrēt visās ES rīcībpolitikās:

- tiekties uz zaļo finansējumu un investīcijām un gādāt par taisnīgu pārkārtošanos;
- zaļināt valsts budžetu un raidīt pareizos cenu signālus;
- Mobilizēt pētniecību un sekmēt inovāciju;
- aktīvāk izmantot izglītību un apmācību;
- zaļais zvērests nekaitēt.

Tiekšanās uz nulles piesārņojumu un toksikantiem brīvu vidi nozīmē aktīvāk rīkoties, lai nepieļautu piesārņojuma rašanos, kā arī, lai satīrītu piesārņojumu un kompensētu kaitējumu. Lai aizsargātu Eiropas iedzīvotājus un ekosistēmas, ir identificēta nepieciešamība ES ietvaros uzlabot veidu, kā tiek monitorēts, ziņots, novērsts un kompensēts gaisa, ūdens, augsnes un patēriņa preču piesārņojums. Lai risinātu šīs savstarpēji saistītās problēmas, ES Komisija 2021. gadā plāno pieņemt gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānu.

1.2.3. Nacionālie un reģionālie vides aizsardzības dokumenti un mērķi

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030)

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam tika pieņemta 2010. gadā, kad tā kļuva par valsts galveno plānošanas instrumentu ar likuma spēku, līdz ar to visiem valsts stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumentiem ir jābūt izstrādātiem saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem un prioritātēm. Latvija 2030 pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris.

Īpašs uzsvars attiecībā uz Detālplānojumu grozījumu ietekmi uz vidi liekams uz divām Latvija 2030 noteiktajām prioritātēm – "Daba kā nākotnes kapitāls" (5. prioritāte) un "Telpiskās attīstības perspektīva" (6. prioritāte). Stratēģijas 5. prioritātes mērķis ir būt ES līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. Mērķa sasniegšanai piedāvātie risinājumi cita starpā nosaka, ka dabas kapitāla pieeja ir jāintegrē vides, ekonomikas, telpiskās un reģionālās attīstības un zemes politikā. Ekosistēmu produktu un pakalpojumu izvērtējums ir jāizmanto visos politikas analīzes, veidošanas un īstenošanas posmos.

Stratēģijas 6. prioritātes "Telpiskās attīstības perspektīva" mērķi ir šādi:

- radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru un publiskos pakalpojumus;
- stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, palielinot Rīgas kā Ziemeļeiropas metropoles un citu valsts lielāko pilsētu starptautisko lomu;
- saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas.

- Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam

Plāns ir pieņemts 2019. gadā, ņemot vērā dažādu Eiropas valstu pieredzi pielāgošanās klimata pārmaiņu risku pārvaldības jomā un pielāgošanās klimata pārmaiņām plānošanā. Plāns Latvijā attīsta pielāgošanās klimata pārmaiņām nodrošināšanas ciklu, kas paredz klimata ietekmju, ievainojamības un risku izvērtējumu; pielāgošanās plānošanu; pielāgošanās pasākumu ieviešanu; monitoringu un izvērtēšanu.

Plāna izstrādes pamatā ir Latvijas līdzšinējo klimata pārmaiņu analīze un klimata pārmaiņu scenāriji periodam līdz 2100. gadam, kā arī Latvijā veiktie klimata pārmaiņu ietekmju un risku izvērtējumi tādās 6 (sešās) jomās kā būvniecībā un infrastruktūras plānošanā, civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā, veselībā un labklājībā, bioloģiskajā daudzveidībā un ekosistēmu pakalpojumos, lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, tūrismā un ainavu plānošanā.

Plāna virsmērķis ir mazināt Latvijas cilvēku, tautsaimniecības, infrastruktūras, apbūves un dabas ievainojamību pret klimata pārmaiņu ietekmēm un veicināt klimata pārmaiņu radīto iespēju izmantošanu. Plāna sasniegšanai ir izvirzīti pieci stratēģiskie mērķi:

1. cilvēku dzīvība, veselība un labklājība, neatkarīgi no dzimuma, vecuma un sociālās piederības, ir pasargāta no klimata pārmaiņu nelabvēlīgas ietekmes;
2. tautsaimniecība spēj pielāgoties klimata pārmaiņu negatīvajām ietekmēm un izmantot klimata pārmaiņu sniegtās iespējas;
3. infrastruktūra un apbūve ir klimatnoturīga un plānota atbilstoši iespējamajiem klimata riskiem;
4. Latvijas daba un kultūrvēsturiskās vērtības ir saglabātas un klimata pārmaiņu negatīvā ietekme uz tām - mazināta;
5. ir nodrošināta zinātniskajā argumentācijā balstīta informācija, tai skaitā monitorings un prognozes, kas veicina pielāgošanās klimata pārmaiņām aspektu integrēšanu nozaru politiku un teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī sabiedrības informēšanu.

- Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam

Stratēģija ir ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kas pieņemta 2020. gada janvārī un izstrādāta, lai vienlaicīgi ar klimata pārmaiņu ierobežošanu un samazināšanu vairotu Latvijas tautsaimniecības ekonomisko konkurētspēju, kā arī lai Latvijas iedzīvotājiem tiktu nodrošināta droša dzīves vide. Stratēģija nosaka oglekļa mazietilpīgas attīstības (OMA) virzienus. Starptautiskās politikas kontekstā Stratēģija izstrādāta, lai veicinātu:

- SEG emisiju samazināšanas saistību izpildi saskaņā ar Parīzes nolīgumu izmaksu ziņā efektīvā veidā;
- pārraudzību attiecībā uz faktisko un prognozēto progresu SEG emisiju samazināšanai.

Stratēģijas virsmērķis ir Latvijas klimatneitralitāte 2050. gadā. Tā kā OMA īstenošanas galamērķis ir Latvijas klimatneitralitātes sasniegšana, būtiski ir ne tikai samazināt SEG emisijas, bet arī paaugstināt CO₂ piesaisti. Tātad ir divi stratēģiski mērķi:

1. SEG emisiju samazināšana visos tautsaimniecības sektoros;
2. CO₂ piesaistes palielināšana.

Divi no paredzētajiem iespējamajiem risinājumiem oglekļa mazietilpīgas attīstības nodrošināšanai ir šādi:

- nodrošināt pašvaldību ilgtspējīgu attīstību, veicinot viedu, klimatneitrālu un elastīgu pilsētvidi, tostarp pilsētvides attīstībā izvēloties zaļo infrastruktūru (t.sk., nodrošinot, ka pašvaldības plāno un īsteno tādas teritoriālpilnplānošanas pasākumus, kas veicina vispusīgi organizētu un kompleksu pilsētu apkaimju izveidi, ka transporta infrastruktūra pilsētās un novados ir vieda un optimizēta);
- nodrošināt optimālu transporta infrastruktūru, mainīt iedzīvotāju pārvietošanās paradumus, palielināt resursefektīvu un videi draudzīgu transportlīdzekļu veidu lietošanu (t.sk., ceļu tīkla attīstību plānojot ilgtspējīgi, ņemot vērā transporta attīstības tendences tostarp mazinot ceļu būves ietekmi uz vidi un klimatu).

- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. Saeima plānu apstiprināja 02.07.2020. Plāns tika izstrādāts, īstenojot

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam (Latvija2030) un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, lai septiņu gadu plānošanas periodā ikviens Latvijas iedzīvotājs un Latvijas sabiedrība kopumā panāktu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Viena no plānā paredzētajām prioritātēm ir "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" un tās mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai. Šī prioritāte ietver tādas rīcības virzienus kā "Daba un Vide – "Zaļais kurss"", kā arī "Līdzsvarota reģionālā attīstība".

Rīcības virziens "Daba un Vide – "Zaļais kurss"" paredz šādu mērķu sasniegšanu:

- oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas, pārtikas apriņķi, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu;
- bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses.
- īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

Savukārt rīcības virzienā "Līdzsvarota reģionālā attīstība" mērķis ir reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un dzīves vides attīstībai.

- Rīcības plāni trokšņa samazināšanai

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” aglomerācijām, autoceļiem, dzelzceļa līnijām un lidostām, kam ir izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes, izstrādā rīcības plānus trokšņa samazināšanai. Rīcības plānu izstrādā, lai novērstu vai samazinātu vides troksni, ja tas nepieciešams, vai saglabātu esošo stāvokli teritorijās, kurās trokšņa rādītāji atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām.

- Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037. gadam

Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037.gadam ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurš nosaka Ogres novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Šī stratēģija ir hierarhiski augstākais pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Stratēģijā ir atainota pašvaldības vēlamā turpmākā izaugsme, kuras pamatā ir savstarpēji saistītu nozaru attīstība, kā arī tās ietekme uz apkārtējo teritoriju attīstību.

Ogres novada vēlamā nākotnes attīstības vīzija ir šāda:

„Ogres novads - Pierīgas uzņēmējdarbības, inovāciju, izglītības un sporta attīstības centrs. Konkurētspējīga, radoša un kvalitatīva pārvalde Latvijas centrā. Harmoniska, sociāli stabila un videi draudzīga dzīves vide cilvēkam laukos un pilsētā. Moderna un attīstīta novada satiksmes un komunikāciju infrastruktūra. Aktīva un pasākumiem bagāta novada kultūras un tūrisma dzīve.

Unikālās dabas vērtības – Daugava, Ogres upe, Zilie kalni un meži – cilvēku dzīves kvalitātes paaugstināšanai."

Lai ilgtermiņā sasniegtu vēlamu situāciju, noteikti šādi stratēģiskie mērķi:

- 1) veicināt Ogres novada ekonomisko izaugsmi un uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanos;
- 2) attīstīt novada cilvēkresursu potenciālu;
- 3) nodrošināt vidi saudzējošu, augstu dzīves kvalitāti.

Lai sasniegtu izvirzītos stratēģiskos mērķus un nodrošinātu kompleksu teritorijas attīstību, noteiktas savstarpēji saistītas un papildinošas ilgtermiņa prioritātes:

- 1) veselīga un sociāli atbalstīta sabiedrība;
- 2) daudzveidīga un inovatīva ekonomika;
- 3) vidi saudzējoša infrastruktūra;
- 4) konkurētspējīga izglītība un sports;
- 5) kvalitatīva un pieejama kultūrvide;
- 6) atbildīga dabas apsaimniekošana un augsta vides kvalitāte;
- 7) laba teritorijas pārvaldība.

Vides pārskata sagatavošanas laikā izstrādes procesā ir Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2034.gadam un Ogres novada attīstības programma 2021.-2027. gadam.

- Ogres novada attīstības programma 2014. -2020. gadam

Vides pārskata izstrādes laikā spēkā esoša ir Ogres novada attīstības programma 2014.-2020. gadam. Ogres novada attīstības programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums pašvaldības ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai no 2014. līdz 2020. gadam. Šis dokuments ir paredzēts, lai nodrošinātu līdzsvarotu Ogres novada teritorijas attīstību ilgtermiņā un kalpotu par pamatu investīciju piesaistei privātajā un publiskajā sektorā.

Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam katras noteiktās ilgtermiņa prioritātes ietvaros Ogres novada attīstības programmā ir identificēti būtiskākie rīcības virzieni. Viena no prioritātēm ir "Daudzveidīga un inovatīva ekonomika", kas cita starpā paredz atbalstīt esošo lauksaimniecības, mežsaimniecības, ražošanas un pakalpojumu nozaru attīstību.

- Ogres novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns

Ogres novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns ir izstrādāts saskaņā ar Energoefektivitātes likumu, kurā noteikts, ka pašvaldībām ir tiesības izstrādāt un pieņemt energoplānu kā atsevišķu dokumentu vai kā pašvaldības teritorijas attīstības programmas sastāvdaļu, kurā iekļauti noteikti energoefektivitātes mērķi un pasākumi. Šis plāns sākotnēji tika apstiprināts 2013. gadā, taču, ņemot vērā normatīvo aktu izmaiņas un jaunus ES izvirzītos mērķus, tas 2019. gadā ir aktualizēts.

Rīcības plāna mērķi cieši saskan ar Ogres novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2037. gadam noteiktajiem novada stratēģiskajiem mērķiem, kuru sasniegšanai rīcības plānā ir izdalītas trīs savstarpēji saistītas mērķu grupas:

- CO₂ emisiju samazināšanas mērķi Ogres novadā 2020., 2030. un 2050. gadam:
 - CO₂ emisiju samazinājums 2020. gadā pret 2008. gadu: 0%;
 - CO₂ emisiju samazinājums 2030. gadā pret 2008. gadu: -40%;
 - CO₂ emisiju samazinājums 2050. gadā pret 2008. gadu: -80%.
- pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķi 2025. un 2050. gadam:
 - 2025. gads: uzsākt datu un informācijas apkopošanu par citiem identificētajiem klimata izmaiņu riskiem Ogres novada pašvaldībā, sākot ar 2019.gadu;
 - 2050. gads: veicināt Ogres novada pašvaldības institūciju, iedzīvotāju un infrastruktūras pielāgošanos un izturētspēju pret klimata pārmaiņu izraisītajiem riskiem.
- Mērķi enerģētikas sektorā līdz 2030. gadam (bāzes gads: 2008. gads):
 - 2021. gads: izstrādāt, ieviest un sertificēt energopārvaldības sistēmu pašvaldībā atbilstoši ISO 50001 standartam;
 - 2030. gads: samazināt enerģijas patēriņu pašvaldības ēkās un iekārtās par 20%;
 - 2030. gads: veicināt enerģijas patēriņa samazinājumu mājojumu sektorā, īstenojot informatīvos pasākumus par 5%;
 - 2030. gads: samazināt enerģijas patēriņu daudzdzīvokļu ēku sektorā, veicinot sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm (gadā vidēji atjaunotas 2 daudzdzīvokļu ēkas) par 3800 MWh;
 - 2050. gads: nodrošināt atjaunojamo energoresursu lietojumu Ogres novada centralizētajās siltumapgādes sistēmās 100% apmērā.

- Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030

Stratēģija ir Vidzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts reģiona ilgtermiņa attīstības redzējums, stratēģiskie mērķi, telpiskās attīstības perspektīva un attīstības prioritātes.

Stratēģijā ir nostiprināta Vidzemes stratēģiskais mērķis: *"Sekmēt līdzsvarotu reģiona sociālo, ekonomisko un teritoriālo attīstību, īstenojot uz elastīgumu vērstu integrētu starpsektoru attīstības politiku, kas nodrošina reģiona ekonomisko un teritoriālo priekšrocību izmantošanu iedzīvotāju labklājības un drošumspējas palielināšanai"*. Vispārējam mērķim ir pakārtoti šādi mērķi un arī attiecīgas ilgtermiņa prioritātes līdz 2030. gadam:

- uzlabot Vidzemes reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti:
 - kvalitatīva, pieejama un daudzpusīga izglītība;
 - sociālā drošība un veselība;
- palielināt Vidzemes reģiona ekonomisko vērtību, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un palielinot ekonomisko ilgtspēju:
 - ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un inovāciju vide;
 - ilgtspējīga energoefektīva ekonomika;

- uzlabot Vidzemes reģiona sasniedzamību, pieejamību un pievilcību, saglabāt un attīstīt Vidzemes savdabīgo kultūrtelpu, veidot ilgtspējīgu un labi funkcionējošu Vidzemes pilsētu tīklu, kas balstīts uz savstarpējās sadarbības un papildinātības principiem:
 - pieejams reģions;
 - vietu pievilcība.
- Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.-2020. gadam

Vides pārskata izstrādes laikā spēkā esoša ir Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.-2020. gadam, kas ir reģionāla līmeņa vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Attīstības programma nosaka reģiona vidēja termiņa attīstības prioritātes, sasniedzamos mērķus un rīcības, kas vērstas uz Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam noteikto stratēģisko uzstādījumu īstenošanu.

Attīstības programmā izvirzīti šādi mērķi:

- paaugstināt iedzīvotāju nodarbinātību;
- veicināt darba tirgus un izglītības ciešāku sasaisti;
- stiprināt iedzīvotāju veselību uzlabojošos paradumus;
- uzlabot veselības un sociālo pakalpojumu pieejamību;
- pilnveidot uzņēmējdarbības un inovāciju vidi;
- Paaugstināt uzņēmumu konkurētspēju vietējos un starptautiskos tirgos;
- uzlabot uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu;
- uzlabot energojautājumu pārvaldību;
- palielināt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu;
- pilnveidot dabas kapitāla apsaimniekošanu;
- paaugstināt iedzīvotāju mobilitāti;
- uzlabot sabiedriskā transporta sasniedzamību un ātrumu;
- uzlabot dzīves vides kvalitāti;
- palielināt iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību pārvaldības procesos reģionā;
- veidot labvēlīgu vidi jaunu kultūras vērtību radīšanai, mantoto kultūras vērtību saglabāšanai un pieejamībai.

Vides pārskata sagatavošanas laikā izstrādes procesā ir Vidzemes Plānošanas reģiona Attīstības programma 2021. – 2027. gadam.

2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti

2.1. Vispārējā pieeja un metodes

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī nacionālo, reģionālo un vietējo plānošanas dokumentu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to

īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams attiecīgo dokumentu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskie un nacionālie normatīvie akti.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā. SIVN novērtējuma procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kurā tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem. Tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

Vispārējo pieeju SIVN izstrādē Detālpārskata grozījumiem nosaka SIVN procedūru reglamentējošie normatīvie akti – likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

SIVN balstās uz šādiem principiem:

integrācija – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.

piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

ilgtspējīgas attīstības princips – ilgtspējīga attīstība ir kļuvusi par pamatprincipu gan ES, gan starptautiskā līmenī. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas ir viens no ANO globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030. gadam, kas pieņemti ar rezolūciju “Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”.

alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās rīcības un to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētu metodoloģiju, lēmumu

pieņemšanas mehānismu un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

SIVN procesā ir ievērotas četras stadijas:

1. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veida un apjoma apzināšana. Reālu ietekmju analīze tieši no plānotās saimnieciskās darbības detālplānojuma grozījumu īstenošanas ietvaros un ieviešamie pasākumi, kā arī nosacījumi apskatīti IVN Ziņojumā. Vides pārskatā bez plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmju uz apkārtējo vidi izvērtējums ir veikts atbilstoši IVN Ziņojuma pieejai, t.i., kā "nulles" alternatīva tiek apskatīta atļautā situācija, kas definēta atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI12IA0005. Prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam ietvertas Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) programmā Nr. 5-03/6 ietekmes uz vidi novērtējumam SIA "Baltic Pork" cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" pārbūvei, savukārt SIVN – VPVB lēmumā Nr. 4-02/38.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veida un apjoma apzināšanas posmā tika noteikts SIVN apjoms un detalizācijas pakāpe, ņemot vērā plānošanas dokumenta un tā realizācijas alternatīvu iespējamo ietekmi uz vidi atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem, noteiktas novērtējumam izmantojamās metodes, kā arī Vides pārskata struktūra. Vides pārskata struktūra un vērtējamie aspekti noteikti atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 156 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

2. Vides pārskata sagatavošana. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti tiek apkopoti Vides pārskatā. Normatīvajos aktos ir noteiktas prasības par Vides pārskata sagatavošanu un tajā iekļaujamo informāciju. Novērtējums lielā mērā ir atkarīgs no datu nodrošinājuma un to analīzes. Ietekmes analīzes galvenais mērķis ir sniegt visaptverošu un skaidru informāciju par visām iespējamām alternatīvām, t.sk. salīdzināt tās savā starpā vai ar "nulles" alternatīvu.

Vides pārskats balstās uz Detālplānojuma grozījumos iekļauto risinājumu izvērtējumu, kā arī paredzētās darbības, kas tiek īstenota atbilstoši detālplānojuma grozījumos izvirzītajiem nosacījumiem, ietekmju izvērtējumu.

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – VPVB) 2019. gada 12. decembrī ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02/12 piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūru SIA "Baltic Pork" ierosinātajai darbībai un 2020. gada 7. maijā VPVB izsniedza IVN programmu ziņojuma sagatavošanai. IVN procedūras gaitā novērtē paredzētās darbības īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādā priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliedz paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos, attiecīgi SIVN tiek pārņemti IVN Ziņojuma sagatavošanā izmantotie datu avoti (statistikas dati, testēšanas pārskati, pētījumu rezultāti u.c.) un novērtēšanas metodes (skat. IVN Ziņojuma 4. nodaļu), kā arī izdarītie secinājumi.

2.2. Konsultācijas un sabiedrības iesaiste

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā, organizējot Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmi, un iestrādājot sabiedrības pārstāvju komentārus Vides pārskata gala redakcijā.

[Pēc sabiedriskās apspriešanas tiks papildināts ar informāciju par sabiedriskās apspriešanas procesu un rezultātiem]

3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja teritorijas attīstības plānošanas dokuments netiktu īstenots

Ņemot vērā, ka detalizēts esošā vides stāvokļa apraksts ir pieejams IVN ziņojumā, nodaļas zemāk atsaucas uz attiecīgajām IVN ziņojuma nodaļām, kurās atrodama informācija par esošo vides stāvokli. Esošā vides stāvokļa aprakstu var pieņemt arī par "nulles" alternatīvu, jeb situācijas aprakstu gadījumā, ja Detālplānojuma grozījumi netiek īstenoti un teritorijas attīstība turpinās atbilstoši pašreiz spēkā esošajiem teritorijas attīstības nosacījumiem.

3.1. Gaisa kvalitāte

Galvenie tuvumā esošie gaisa piesārņojuma avoti ir transporta kustība pa vietējas nozīmes grants seguma autoceļu V920 Koknese-Vērene-Madliena-Suntaži un SIA "Baltic Pork" cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" darbība. Informāciju par autoceļa ietekmi uz gaisa kvalitāti sniedza VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" atbilstoši MK 02.04.2013. noteikumu Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" prasībām.

Savukārt SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" veica piesārņojošo vielu emisiju aprēķinus no esošās/atļautās SIA "Baltic Pork" cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" darbības, kurai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde 10.12.2012. izsniedza A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. RI12IA0005, un autoceļa un kompleksa radītā piesārņojuma izkliedes aprēķinus, kuru rezultāti apkopoti IVN Ziņojuma 1.36. tabulā. Gaisa kvalitāte atbilst MK 03.11.2009. noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" definētajiem normatīviem un mērķlielumiem, kā arī gaisa kvalitātes novērtējuma līmeņiem (vadlīnijām), kur piemērojams.

Smakas

Detālplānojuma teritorijā smaku emisijas rada SIA "Baltic Pork" cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" darbība. Aprēķinātā smakas koncentrācija nepārsniedz MK 25.11.2014. noteikumos Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatšanos" noteikto mērķlielumu.

3.2. Trokšnis

Vides trokšņa piesārņojumu Detālplānojuma teritorijā un tai tuvējā apkaimē šobrīd rada gan ar kompleksa darbību nesaistītā, gan saistītā transporta kustība pa vietējas nozīmes grants seguma autoceļu V920 Koknese-Vērene-Madliena-Suntaži un tādi ar cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" darbību saistītie trokšņa avoti kā cūku novietnes ventilācija un biogāzes iekārta (koģenerācijas stacija), kā arī traktortehnika.

Esošais summārais trokšņa līmenis nepārsniedz MK 07.01.2014. noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktos vides trokšņa robežlielumus viensētu teritorijās, kas izvietotas cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" tuvumā (skat. IVN Ziņojuma 3.3.3. nodaļu).

3.3. Bioloģiskā daudzveidība

Atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS pieejamajai informācijai, Detālplānojuma teritorijā nav izveidoti mikroliegumi īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības nodrošināšanai un nav konstatētas īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnes. Detālplānojuma teritorijā un tās tiešā tuvumā (tuvākās ĪADT atrodas aptuveni 1 km attālumā) neatrodas ĪADT.

3.4. Rūpniecisko avāriju riski

Detālplānojuma teritorijā atrodas biogāzes iekārta, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un fermentācijas atlieku (digestāta) krātuves. Netipiskos biogāzes iekārtas un koģenerācijas stacijas darbības apstākļos var notikt sprādzienbīstama gāzu maisījuma veidošanās un saindēšanās ar biogāzi. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības traucējumu gadījumā vidē var nonākt neattīrīti notekūdeņi. Savukārt cauruļvada vai savienojumu bojājumu vai krātuves pārplūdes rezultātā vidē var nonākt šķīdumslīdes vai fermentācijas atliekas. Plašāka informācija par rūpniecisko avāriju riskiem un preventīvajiem pasākumiem sniegta IVN Ziņojuma 3.11.2. nodaļā.

3.5. Augsnes un grunts piesārņojums

Saskaņā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru, detālplānojuma teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

3.6. Ūdens kvalitāte

Detālplānojuma teritorijai tuvākās ūdenstilpes ir daļēji nosusinātais Noru dīķis, kas atrodas 1,4 kilometru attālumā virzienā uz rietumiem un Pečora ezers, kas izvietots 4,7 km attālumā virzienā uz ziemeļrietumiem.

Kopš 2013. gada Detālplānojuma teritorijā tiek veikti gruntsūdens kvalitātes novērojumi. Atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumu Nr. 118 "Ūdens kvalitātes normatīvi pazemes ūdeņu stāvokļa novērtēšanai un prasības pazemes ūdeņu attīrīšanai piesārņotajās vietās" 10. pielikumam pazemes ūdenim reglamentē tikai ķīmiskā skābekļa patēriņu (KSP), kopējā slāpekļa daudzumu ($N_{kop.}$) un naftas produktu ogļūdeņražu indeksu. Vairākos mērījumu rezultātos ķīmiskā skābekļa patēriņa un kopējā slāpekļa

koncentrācija pārsniedz mērķlielumu, taču nevienā no gadījumiem nepārsniedz konkrētā parametra mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību (skat. IVN Ziņojuma 2.6. nodaļu), kad būtu nepieciešams veikt papildu izpēti un precizēt piesārņojuma a reāla robežas.

3.7. Ainava

Komplekss izvietots Ogres novada teritorijā, kurā dominē lauksaimniecībā izmantojamās zemes un mežu masīvi. Teritorijai raksturīga kultūrvēsturiskā ainava ar atsevišķām viensētām, blīvāk apdzīvotas vietas – Lauberes un Madlienas ciemi izvietoti vairāk nekā 3 km attālumā.

4. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Detālplānojuma grozījumu īstenošana visvairāk ietekmēs tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas viensētas "Vecelekši", "Jaunelekši", "Liskani", "Zvaigznītes", "Zvaigznītes 1", "Kavenči", "Ozolavoti", "Pidreni", "Kerekši", "Pakauši" un "Gaismas" un Lauberes ciemu. Detālplānojuma īstenošanas ietekmes uz vides aspektiem būtiskums, kā arī savstarpējo ietekmju mijiedarbība tika novērtēta IVN ziņojuma izstrādes ietvaros. IVN ietvaros tika analizētas visas nozīmīgākās ietekmes, kādas varētu radīt Detālplānojuma īstenošanas rezultātā paredzētā darbība. Ar Detālplānojuma īstenošanu saistītās nozīmīgās ietekmes – gaisu piesārņojošo vielu emisijas un izmaiņas gaisa kvalitātē, smaku izplatība, trokšņa līmeņa izmaiņas, pazemes un gruntsūdens piesārņojums savstarpēji nav saistītas un neietekmē to nozīmīgumu. Izmantotās ietekmju novērtēšanas metodes apkopotas IVN ziņojuma 4. nodaļā. Zemāk sniegts apskats par SIVN un IVN ietvaros analizētajām ietekmēm uz vides aspektiem.

4.1. Gaisa kvalitāte

Vērtējot Detālplānojuma grozījumu īstenošanas ietekmi uz gaisa kvalitāti, par pamatu tika ņemti aprēķini, kas veikti IVN procesa ietvaros, vērtējot Detālplānojuma grozījumu īstenošanas ietvaros paredzētās darbības radītās ietekmes. Palielinot dzīvnieku vietu skaitu un izbūvējot jaunas šķidrmēslu / fermentācijas atlieku krātuves salīdzinājumā ar esošo situāciju ir sagaidāms piesārņojošo vielu emisijas daudzuma pieaugums. Tomēr gan piesārņojošo vielu, gan smaku aprēķinātās koncentrācijas pēc Detālplānojuma grozījumu īstenošanas nepārsniedz noteiktos robežlielumus un mērķlielumus (skat. IVN Ziņojuma 3.2.2. un 3.2.3. nodaļas).

4.2. Troksnis

Būtiskākās izmaiņas ir ventilācijas risinājumu nomaiņa esošajā kompleksa ēkas daļā un jaunas ventilācijas sistēmas uzstādīšana un kravas autotransporta kustības intensitātes pieaugums (skat. IVN Ziņojuma 3.3.4. nodaļu). Detālplānojuma grozījumu īstenošanas ietekme uz vides troksni vērtēta, ņemot vērā jau esošos un plānotos trokšņa avotus.

Trokšņa līmeņa aprēķinu rezultāti, kas raksturo prognozēto piesārņojuma līmeni Detālplānojuma teritorijā, nepārsniedz MK 07.01.2014. noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 2. pielikumā noteiktos vides trokšņa robežlielumus individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai

viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorijām, t.i., $L_{dienai} - 55 \text{ dB(A)}$, $L_{vakars} - 50 \text{ dB(A)}$ un $L_{nakts} - 45 \text{ dB(A)}$. Aprēķinu rezultāti augstāko kopējo trokšņa līmeni dienas un vakara periodā uzrāda dzīvojamās apbūves teritorijā "Kavenči", attiecīgi 50 dB(A) un 47 dB(A) , bet nakts laikā viensētas teritorijā "Vecelekši" – 45 dB(A) .

4.3. Bioloģiskā daudzveidība

Kā minēts Vides pārskata 3.3 nodaļā, Detālplānojuma teritorija vai tās tiešā tuvuma neatrodas ĪADT, mikroliegumi vai īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnes, kuras varētu ietekmēt detālplānojuma grozījumu īstenošana. Papildus jānorāda, ka Detālplānojuma grozījumu īstenošanas ietvaros paredzētās pārbūves kontekstā nav plānota cūku audzēšanas kompleksa "Rukši" teritorijas paplašināšana, Detālplānojuma grozījumu īstenošana neradīs būtisku ietekmi uz apkārtnes dabas vērtībām. Galvenais risks dabas vērtībām varētu rasties no šķidrmēslu radītas eitrofikācijas, kas var izmainīt apkārtnes biotopus un sugu sastāvu, tā ir netieša ietekme. Tā kā šķidrmēslus / fermentācijas atliekas plānots izvest un izkliegt uz lauksaimniecības zemēm saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un noslēgtajiem līgumiem ar lauku saimniecībām, negatīva ietekme nav sagaidāma.

4.4. Rūpniecisko avāriju riski

Detālplānojuma grozījumu izstrādes ietvaros nav noteikti tādi jauni nosacījumi, kas palielinātu rūpniecisko avāriju risku detālplānojuma teritorijā. Atbilstoši plānotajai darbībai Detālplānojuma teritorijā nav paredzēts izvietot objektus, kas var radīt jaunus vai būtiski palielināt jau iepriekš apzinātos riskus.

4.5. Augsnes un grunts piesārņojums

Detālplānojuma grozījumu izstrādes ietvaros nav noteikti tādi jauni nosacījumi, kas palielinātu augsnes un grunts piesārņojuma riskus. Atbilstoši Detālplānojuma nosacījumiem nav pieļaujama neattīrītu vai nepietiekoši attīrītu sadzīves un lietus notekūdeņu novadīšana no Detālplānojuma teritorijas vidē.

4.6. Ūdens kvalitāte

Analizējot Detālplānojuma grozījumu īstenošanas iespējamās ietekmes attiecībā uz ūdens kvalitāti, tika vērtētas potenciālās ietekmes no kūtsmēslu / fermentācijas atlieku apsaimniekošanas un notekūdeņu novadīšanas apkārtējā vidē pēc attīrīšanas lokālajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Kūtsmēsli tiek izkliegti tikai lauksaimniecības zemēs saskaņā ar katra attiecīgā lauka kultūraugu mēslošanas plānu un ievērojot MK 23.12.2014. noteikumu Nr. 834 "Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma" prasības, t.i., ar mēslošanas līdzekļiem iestrādātais slāpekļa daudzums vienā lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektārā gadā nedrīkst pārsniegt 170 kg . Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka tiek radīts apdraudējums piesārņot gruntsūdeņus.

Īstenojot paredzēto darbību, Detālpilānojuma teritorijā tiks uzstādītas 3 jaunas krātuves ar noplūžu detektēšanas sistēmu un izveidota vienota kūtsmēslu uzpildes vieta ārpus kompleksa centrālās teritorijas.

4.7. Ainava

Plānotās pārbūves vai papildus uzbūvētie objekti, piemēram, kūtsmēslu krātuves, vizuāli neatšķirsies no tiem, kādi ir redzami jau pirms pārbūves. Proti, jauna veida objektu būvniecība nav paredzēta.

Tādējādi kopumā šīs apbūves noteikumu izmaiņas būtisku ietekmi uz esošo ainavu telpu, jo tā tiks realizēta jau esošā kompleksa teritorijā, un vizuāli neietekmēs blakus teritorijas.

5. Risinājumi ietekmju novēršanai un samazināšanai

Risinājumi, lai novērstu un samazinātu Detālpilānojuma grozījumu īstenošanas ietekmi uz vidi, sagatavoti, vērtējot Detālpilānojuma grozījumu projektu, kas izstrādāts pirms tā iesniegšanas pašvaldībā un publiskās apspriešanas, un IVN Ziņojuma redakciju pirms sabiedriskās apspriešanas. Izslēdzot ietekmes netika konstatētas. Detālpilānojuma teritorijā jau atrodas esošs cūku audzēšanas komplekss un to pārbūvējot nav piemērojami MK 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 140. punktā noteiktie ierobežojumi. No vides ietekmju aspekta paredzētās darbības alternatīvas ir līdzvērtīgas, realizējamas un var nodrošināt to, ka paredzētās darbības ietekme nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus un mērķlielumus.

5.1. tabula. Risinājumi, lai samazinātu iespējamās ietekmes uz vidi

Nr.	Būtiskā ietekme	Risinājums	Vai risinājums iestrādāts detālpilānojumā
1.	Palielinās smaku koncentrācija tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijās	Gar kompleksa teritorijas robežu veidojama blīva perimetrāla aizsargstādījumu - koku un krūmu josla -, gaisa piesārņojuma izplatības ierobežošanai piegulošajās teritorijās.	Iestrādāts TIAN
2.	Palielinās gaisa piesārņojošo vielu koncentrācija teritorijās, kur vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem	Neparedzēt atklātu mēslu uzglabāšanas laukumu izveidi, t.i., jaunās kūtsmēslu /fermentācijas atlieku krātuves aprīkot ar stacionāriem jumiem.	Iestrādāts TIAN

6. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums un SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

6.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums

Tā kā normatīvais regulējums neparedz izstrādāt alternatīvas Detālplānojumam, veicot SIVN, ir izvēlēta un novērtēta tā saucamā nulles alternatīva (A0), respektīvi – Detālplānojums netiek izstrādāts un saglabājas esošais stāvoklis un A1 alternatīva – Detālplānojums tiek īstenots.

A0 alternatīvas gadījumā netiek prognozēta vides kvalitātes pasliktināšanās.

A1 alternatīvas gadījumā ir sagaidāma vides kvalitātes pasliktināšanās tiešā Detālplānojuma teritorijas tuvumā, vienlaikus nav identificētas izslēdzošas ietekmes. A1 alternatīva izvēlēta ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības attīstību.

6.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

SIVN tika izstrādāts, analizējot ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros apkopoto informāciju un izvērtējot detālplānojumā ietvertos risinājumus. Vides pārskata sagatavošanas laikā netika konstatētas būtiskas problēmas. IVN ietvaros konstatētās problēmsituācijas aprakstītas IVN Ziņojuma 4.3. nodaļā.

7. Iespējamie kompensējošie pasākumi

Detālplānojuma teritorija neatrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*), kā arī to, ka teritorijā neatrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, kompensēšanas pasākumi detālplānojuma teritorijas SIVN netiek paredzēti.

8. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes

Ņemot vērā Detālplānojuma grozījumu piemērošanas mērogu, SIVN procesā netika konstatētas pārrobežu ietekmes.

9. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nosaka, ka kompetentā institūcija (šajā gadījumā – Vides pārraudzības valsts birojs) Ministru kabineta noteiktajā termiņā sniedz atzinumu par vides pārskatu, kā arī nosaka termiņus, kādos Izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi (monitoringa ziņojums). Veicot monitoringu, tiks konstatēta Detālplānojuma īstenošanas tiešā vai netiešā ietekme uz vidi, iepriekš neparedzētā ietekme uz vidi vides pārskatā, kā arī, ja nepieciešams, veikti grozījumi plānošanas dokumentā.

MK 23.03.2004. noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" noteikts, ka plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas

datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas ir pieejama izstrādātājam. Izstrādātājs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā iesniedz to Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu.

Ņemot vērā izvērtētā Detālplānojuma saturu un tā ietekmes novērtējumu, tiek rekomendēti 9.1. tabulā uzskaitītie monitoringa indikatori.

9.1. tabula. Rekomendētie monitoringa indikatori

Nr.	Indikators	Avots
1.	Dzīvnieku skaits novietnē	Lauksaimniecības datu centrs, Lauksaimniecības un Mājdzīvnieku reģistrs (tiek publicēts kopējais dzīvnieku skaits katrā kategorijā pagastā) http://pub.ldc.gov.lv/pub_stat.php?lang=lv
2.	Saņemto pamatoto sūdzību skaits	Uzņēmuma sūdzību reģistrs
3.	Šķidrmēslu / fermentācijas atlieku izklidei nepieciešamo lauksaimniecības zemju platība	Šķidrmēslu (substrāta) izvešanas un izklīdes grafiks ¹

10. Kopsavilkums

Kopumā vērtējot Detālplānojuma grozījumu īstenošanas iespējamo ietekmi, var secināt, ka – kā jau jebkura saimnieciskās darbības intensificēšana – Detālplānojuma grozījumu īstenošana nepārprotami atstās zināmu ietekmi uz vidi. Sagaidāms, ka palielināsies piesārņojošo vielu un smaku koncentrācija un šķidrmēslu / fermentācijas atlieku izklīdei nepieciešamo lauksaimniecības zemju platība. Tajā pašā laikā jānorāda, ka ņemot vērā datus par pašreizējo situāciju, kā arī modelēšanas rezultātus, var secināt, ka paredzētās darbības realizācijas rezultātā vides kvalitātes normatīvu robežlielumi, kas noteikti ražošanas teritorijām, netiks pārsniegti, tādējādi neietekmējot tuvumā esošo teritoriju turpmāku izmantošanu. Paredzēta darbība tiks īstenota atbilstoši piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Detālplānojuma grozījumu īstenošanas rezultātā nav identificēti izslēdzami faktori.

¹ Skat. spēkā esošā atļaujas A kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai Nr. RI12IA0005 10.2.3. nosacījums